

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2014

888/2014

Laki

yrittäjän eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2014

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 84 §:n 4 momentti,
muutetaan 33 §, 81 §:n 1 ja 2 momentti, 82 §:n 2 momentti, 84 §:n 3 momentti ja 120 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 120 §:n 1 momentti laissa 1166/2007, sekä
lisätään 83 §:ään siitä lailla 630/2009 kumotun 4 momentin tilalle uusi 4 momentti, lakiin uusi 84 a § ja 91 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

33 §

Kuntoutusmahdollisuuksien selvittäminen

Ennen kuin eläkelaitos tekee päätöksen työkyvyttömyyseläkkeestä, sen on selvitettävä, onko yrittäjällä oikeus 22 §:n mukaiseen kuntoutukseen ja varmistettava, että yrittäjän mahdollisuudet muun lainsäädännön mukaiseen kuntoutukseen on selvitetty. Jos yrittäjällä on oikeus 22 §:n mukaiseen kuntoutukseen, eläkelaitos antaa oikeudesta kuntoutukseen ennakkopäätöksen 24 §:n mukaan.

4 luku

Eläkkeen määräytyminen

81 §

Leskeneläkkeen vähentäminen

Lesken ansiotyön perusteella saamat työeläkelakien ja niihin rinnastettavien lakien

mukaiset eläkkeet vähentävät leskeneläkettä. Leskeneläkettä vähennettäessä lesken saamat eläkkeet otetaan huomioon vähentämättä ensisijaisia etuuksia ja lesken saama osatyökyvyttömyyseläke otetaan huomioon täyden työkyvyttömyyseläkkeen määräisenä. Leskeneläkettä vähennettäessä lesken saaman vanhuuseläkkeen lisäksi otetaan huomioon lesken edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä ansaitsema eläke siitä työstä, josta eläkettä ei ole vielä myönnetty. Lisäksi leskeneläkettä vähennettäessä otetaan huomioon edellä mainittua eläkettä vastaava etuus, joka on maksettava leskelle ulkomailta tai Euroopan unionin toimielimen taikka kansainvälisen järjestön palveluksen perusteella.

Jos leski ei saa 1 momentissa tarkoitettua eläkettä, lesken työeläkkeenä pidetään kuitenkin sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi edunjättäjän kuolinpäivänä. Jos leski on täyttänyt jonkin

työeläkelain mukaisen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän viimeistään edunjättäjän kuolinpäivänä, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka hänelle on karttunut edunjättäjän kuolinvuotta edeltäneen vuoden loppuun mennessä. Jos leski on työskennellyt ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palveluksessa, lesken työeläkkeenä pidetään sitä laskennallista eläkettä, joka leskelle olisi myönnetty, jos hänen työnsä ulkomailla tai Euroopan unionin toimielimen tai kansainvälisen järjestön palvelukseen perustuvaan vakuutusaikaan luettava työskentelynsä olisi tämän lain alaista.

82 §

Leskeneläkkeen vähentämisen ajankohta

Jos edunjättäjän kuollessa hänen ja lesken kanssa samassa taloudessa asui lapsi tai lapsia, joilla on oikeus lapseneläkkeeseen edunjättäjän jälkeen, leskeneläkettä ei vähennetä ennen kuin nuorin lapsista täyttää 18 vuotta. Tällöin lesken laskennallisena eläkkeenä pidetään sitä työkyvyttömyyseläkettä, joka hänelle olisi myönnetty, jos hän olisi tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi nuorimman lapsen täyttäessä 18 vuotta. Jos leski tuolloin on täyttänyt vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan iän, lesken laskennallisena eläkkeenä pidetään sitä vanhuuseläkettä, jonka hän on ansainnut nuorimman lapsen 18 vuoden iän täyttämistä edeltäneen vuoden loppuun mennessä.

83 §

Leskeneläkkeen vähennyksen peruste ja määrä

Leskeneläkettä tarkistettaessa käytetään samaa eläkkeen vähennyksen perustetta kuin leskeneläkettä ensimmäisen kerran vähennettäessä.

84 §

Leskeneläkkeen vähentäminen erityistilanteissa

Leskeneläke tarkistetaan, kun lesken olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, jonka takia 1 momentissa tarkoitettut edellytykset eivät enää täyty.

84 a §

Leskeneläkkeen tarkistaminen

Jos leskeneläkettä ensimmäistä kertaa vähennettäessä lesken omana eläkkeenä on otettu huomioon laskennallinen työkyvyttömyyseläke tai jos leskeneläkkeen vähentäminen on tehty 84 §:n mukaan, leskeneläke tarkistetaan, kun leskelle myönnetään työeläkelakien tai niihin rinnastettavien lakien mukainen vanhuuseläke tai työkyvyttömyyseläke.

Leskeneläke tarkistetaan myös, jos leskeneläkettä vähennettäessä huomioon otettu lesken saama työkyvyttömyyseläke lakkaa ja leskelle myöhemmin myönnetään uusi eläke, johon ei sovelleta 74 §:n säännöksiä eläkkeen myöntämisestä entisiin perustein.

Leskeneläke tarkistetaan 1 tai 2 momentissa tarkoitettun eläkkeen alkamisesta lukien. Leskeneläkkeen vähentämisessä otetaan huomioon leskelle myönnetty eläke sekä lisäksi mainitun eläkkeen alkamista edeltäneen vuoden loppuun mennessä ansaittu eläke siitä työstä, josta leskelle ei ole myönnetty eläkettä.

91 §

Eläkehakemus

Jos yrittäjällä on oikeus 22 §:n mukaiseen kuntoutukseen, eläkelaitos antaa työkyvyttömyyseläkehakemuksen käsittelyn yhteydessä 33 §:n perusteella ennakkopäätöksen työeläkekuntoutuksesta ilman kuntoutushakemusta.

120 §

Työeläkevakuutusmaksun ulosottokelpoisuus

Eläkelaitoksen tämän lain perusteella määräämä työeläkevakuutusmaksu ja 122 §:ssä sekä 143 §:n 4 momentissa tarkoitettu korotettu työeläkevakuutusmaksu viivästyskorkeineen ovat suoraan ulosottokelpoisia. Näiden saatavien perinnästä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Saatavien perinnästä säädetään lisäksi saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin työkyvyttömyyseläkehakemuksiin sovel-

letaan 33 ja 91 §:ää sellaisina kuin ne olivat tämän lain voimaan tullessa.

Sen estämättä, mitä yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain (630/2009) voimaantulosäännöksen 1 ja 2 momentissa säädetään 65 §:n 2 momentista, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen ajalta tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta karttuu eläkettä 1,5 karttumisprosentin mukaan, jos päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen eläketapahtuma on vuonna 2006 tai sen jälkeen ja jos uusin perustein määrättävä vanhuuseläke alkaa 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen tai uusin perustein määrättävän eläkkeen eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen. Tämän lain voimaan tullessa maksussa olevan tässä momentissa tarkoitetun eläkkeen määrän eläkelaitos tarkistaa 1 päivästä tammikuuta 2015.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2014

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeri *Laura Rätty*